

Justis- og
beredskapsdepartementet
Avgis elektronisk

Dato: 02.06.2022
Deres ref.: 22/1246-MER

Høringsvar – utenlandske statsborgeres rett til nasjonalt ID-kort

Det vises til høringsbrev av 3. mars 2022 med forslag til nye regler i pass- og ID-kortforskriften om utenlandske statsborgeres rett til nasjonalt ID-kort.

Finans Norges hovedsynspunkter:

- Finans Norge støtter forslaget til nye regler som gjør at utenlandske statsborgere får rett til å søke om nasjonalt ID-kort uten reiserett på nærmere bestemte vilkår.
- Regelendringen vil være et relevant tiltak i kampen mot hvitvasking og terrorfinansiering.
- Det er viktig å etablere et digitalt og automatisert varslingsystem for de tilfeller der retten til lovlig opphold faller bort og ID-kortet ikke lenger anses som gyldig.
- Finans Norge ønsker rask ikrafttredelse.

Forslag til regler om utenlandske statsborgeres rett til nasjonalt ID-kort

Banker og forsikringsselskaper er underlagt hvitvaskingsloven, som skal forhindre og bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering. Et viktig ledd i etterlevelsen er å gjennomføre kundetiltak og kjenne egne kunder - både eksisterende og nye («know your customer»). Banker og forsikringsselskaper må sjekke kundens identitet mot identitetsdokumenter som en del av kundetiltakene. For utenlandske statsborgere kan det ofte være mer krevende å sjekke kundens identitet, da de i varierende grad har tilfredsstillende legitimasjon. Flere utenlandske statsborgere har kun oppholdskort, som ikke inneholder noen knytning mellom nødvendige opplysninger for å fastslå identitet. Nasjonalt ID-kort vil kunne avhjelpe denne usikkerheten ved at det blant annet er en knytning mellom biometriske opplysninger i offentlige registre og registrert personnummer/d-nummer. Forslaget om at utenlandske statsborgere kan få nasjonalt ID-kort på nærmere bestemte vilkår vil dermed gjøre tiltakene etter hvitvaskingsloven mer effektive og treffsikre.

Finans Norge anser det som et offentlig ansvar å avklare identiteten til personer som har lovlig opphold i Norge. Forslaget om utenlandske statsborgeres rett til nasjonalt ID-kort møter et samfunnmessig behov for en sikrere måte å dokumentere sin identitet på.

Under pkt. 5.2.3 foreslår departementet at retten til nasjonalt ID-kort bare skal omfatte personer som har til hensikt å oppholde seg i Norge i mer enn tre måneder. Finans Norge støtter dette forslaget.

Varsling, utlevering av opplysninger og tilbakekall

Det er nødvendig å etablere et digitalt og automatisert varslingsystem for de tilfeller der grunnlaget for lovlig opphold bortfaller og ID-kortet ikke lenger kan anses som gyldig, for eksempel i tilfeller der det fremkommer at de opplysninger som er lagt til grunn ved utstedelse av ID-kortet viser seg å være feilaktige. Banker og forsikringsselskaper har ikke adgang til å undersøke dette. Rapporteringspliktige foretak etter hvitvaskingsloven burde i alle tilfeller kunne gjøre nødvendige undersøkelser av kundens oppholdsstatus. En slik adgang foreligger ikke i dag. Dette er også viktig for å kunne etterleve ny finansavtalelov, og muligheten til å si opp kundeforhold dersom vedkommende ikke har lovlig opphold i Norge.

Gyldighetstid for ID-kortet

Gyldighetstid for kortet på 5 år ordinært og 2 år som særregel ved midlertidig rett til opphold fremstår i utgangspunktet som en rimelig avveining. Det kan imidlertid være grunnlag for å vurdere gyldighetstiden nærmere etter at ordningen har virket en tid.

Ikrafttredelse

Finans Norge ønsker en snarlig ikrafttredelse av de foreslåtte reglene.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Victoria Egeli
Juridisk seniorrådgiver

Nils Henrik Heen
Juridisk direktør